

Identitat, Diferència i Desigualtat

Codi: 105808
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503878 Estudis Socioculturals de Gènere	OB	2	1

Professor/a de contacte

Nom: Maria Bruna Alvarez Mora

Correu electrònic: MariaBruna.Alvarez@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Aquesta assignatura no té requisits prèvis, però s'aconsella haver cursat l'assignatura de Principis Bàsics d'Antropologia Social i Cultural.

Objectius

Objectiu de l'assignatura

L'objectiu de l'assignatura Identitat, Diferència i Desigualtat és oferir un aprofundiment a l'Antropologia Social i a la perspectiva antropològica d'anàlisi basada en l'afirmació de l'existència d'una humanitat compartida i a l'hora diversa. Es tracta d'una panoràmica específica de la disciplina que analitza com sovint, les diferències es converteixen en desigualtats, les seves principals àrees d'estudi i algunes de les seves aplicacions al món contemporani. Es tracta d'il·lustrar etnogràficament la diversitat cultural humana, discutir conceptes i explicacions teòriques sobre la mateixa, abordar alguns textos d'autors clau -tant clàssics com contemporanis- i reflexionar críticament al voltant de la identitat, les identitats, l'estudi científic de les diferències socioculturals i de la construcció de la desigualtat, així com desenvolupar perspectives crítiques per construir una convivència igualitària. Aquesta assignatura ofereix, a través de cinc temes una visió d'aprofundiment a l'antropologia. Finalment, pretén també aproximar-se a una forma de mirar i analitzar el món d'una manera respectuosa amb les diferents cultures i societats.

Competències

- Expressar-se correctament i de manera no sexista ni homofòbica tant oralment com per escrit.
- Formular, argumentar i debatre idees pròpies i alienes de manera respectuosa, crítica i raonada.
- Incorporar la perspectiva no androcèntrica en els treballs duts a terme.
- Interpretar i explicar la història de les relacions de gènere, la significació de les diferències i els processos de generació de desigualtats en un context de globalització.
- Interpretar les desigualtats que afecten el gènere en relació amb la sexualitat, la classe, el grup ètnic i el territori a partir dels conceptes i enfocaments de l'anàlisi sociocultural.
- Proposar accions correctives de les violències que desencadenen els tipus i graus de discriminació per raó de sexe, gènere i orientació sexual.
- Proposar polítiques de gènere i plans d'igualtat i equitat en institucions, empreses i organitzacions públiques, privades i no governamentals, i analitzar-ne els resultats.

- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar l'impacte de l'aplicació de polítiques socials amb perspectiva de gènere.
2. Analitzar teòricament exemples etnogràfics de diversitat cultural en els àmbits de l'educació, el gènere i els sistemes d'inclusió-exclusió.
3. Comparar els diferents enfocaments teòrics sobre l'estructura social amb perspectiva de gènere.
4. Definir els conceptes necessaris per entendre l'estructura social en clau de gènere.
5. Distingir els efectes de les variables sexe i gènere en les anàlisis empíriques.
6. Elaborar un discurs organitzat i correcte, oralment i per escrit, en la llengua corresponent.
7. Fer un ús inclusiu del llenguatge.
8. Identificar els mecanismes de desigualtat de gènere i de la seva reproducció en les societats no occidentals.
9. Identificar la variabilitat transcultural dels sistemes econòmics, de parentiu, polítics, simbòlics i cognitius, educatius i de gènere, i la teoria antropològica a la qual es refereixen.
10. Identificar situacions de desigualtat de gènere en diferents àmbits (legals, laborals, educatius, familiars) i aportar propostes d'actuació per combatre-les.
11. Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
12. Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
13. Relacionar els debats més actuals entorn dels diferents enfocaments de gènere amb el context social i històric en què sorgeixen.
14. Utilitzar el vocabulari tècnic específic i d'interpretació propi de les disciplines requerides.

Continguts

Continguts

L'assignatura Identitat, Diferència i Desigualtat és l'aprofundiment a l'estudi de la variabilitat sociocultural humana, des d'una perspectiva comparativa. Al llarg del semestre es s'aprofundeix en els conceptes d'identitat, diferència i desigualtat: d'on sorgeixen, com es converteixen en el camp d'estudi principal de l'Antropologia, així com eines d'anàlisi, recerca i transferència. Mitjançant l'estudi de casos etnogràfics que permeten il·lustrar la diversitat cultural, i amb el suport de materials de lectura, audiovisuals i ponents convidats, els i les estudiants assoliran un aprofundiment sobre la disciplina antropològica.

Tema 1. El concepte de persona: nosaltres i les altres

- Com es defineix el concepte de persona
- El concepte d'alteritat en la història occidental
- Perspectiva emic / ètic
- Performativitat
- La influència del sexe i la sexualitat en el concepte de persona

Tema 2. Identitat

- adquisició d'identitat: el naixement: inici de la vida

- preservació i pèrdua de la "identitat": preservació de la fertilitat, donació i recepció de gàmmets
- pèrdua d'identitat: la mort individual i la mort social

Tema 3: Normalitats i anormalitats: la patologització de les diferències

- Normalitats i anormalitats
- Diversitats sexuals
- Funcionalitats diverses
- Diversitats familiars
- Cossos diversos
- Tècniques de "millora" del cos

Tema 4: L'organització social de les diferències i les desigualtats

- biopolítica, governabilitat i *the politics of life itself*
- reproducció estratificada
- circulació de cossos i les seves parts

Tema 5: la transferència de la recerca antropològica: eines per un món millor

- l'antropologia i els seus àmbits d'intervenció
- intervenció en reproducció: qüestionant les identitats genètiques i sanguínies
- intervenció en comunitats educatives: sexualitat, infància i diversitat familiar

Metodologia

Metodologia

- Totes les activitats de formació estan programades i els exercicis d'avaluació tenen una data límit de lliurament que s'haurà de complir estrictament, segons el calendari proposat.
- El treball per part dels estudiants consisteix fonamentalment en la recerca i anàlisi d'informació, la realització de les lectures previstes, la realització i lliurament (enviament via campus virtual) dels treballs i comentaris corresponents i la participació en els debats guiats.
- Les lectures també formen part del temari avaluat a través de l'examen.
- Els diferents exercicis seran retornats corregits amb comentaris i orientacions per a la seva reformulació, si es considerés necessari, i de cara al següent exercici.
- L'estudiant ha de tenir en compte que el Campus Virtual és l'espai a través del qual es notifiquen informacions fonamentals de l'assignatura. Per tant, és responsabilitat seva estar atent a les notícies i informacions que es vagin penjant.
- La comunicació es realitzarà a través del Moodle. En casos d'urgència, es suggereix recórrer a la comunicació a través de WhatsApp, FaceBook o Twitter.

Sobre las tutories:

- Les tutories es realitzaran al Despatx (per confirmar)

Els dimecres de 13:15-15:15h. i els divendres de 10.15-12.15 (concertades).

Es suggereix realitzar al menys una tutoria individual durant el primer mes de l'assignatura. Per a programar-la a partir del 18/09/2019 hi haurà un espai disponible al Moodle.

- Els treballs escrits:

Aspectes formals i format:

- Tots els treballs han de lliurar-se a través de Moodle
- Identificats amb NIU
- En format Word Paginats
- Indicant el nombre total de paraules
- En català, castellà o anglès
- Sense errors ortogràfics i/o gramaticals
- Amb cites, notes, referències i bibliografia en format APA

Contingut: Consultar les instruccions específiques de cada treball

Criteris de correcció:

- Qualitat de la presentació, format, redacció i referències bibliogràfiques en APA
- Comprensió, amplitud i profunditat de l'anàlisi de la bibliografia, presentacions i visionats treballats i la seva relació amb els conceptes de l'assignatura
- Presentació d'un text articulat a través d'una argumentació coherent i fonamentada acadèmicament.
- Vinculació de les presentacions, bibliografies i/o visionats amb exemples etnogràfics provinents de la premsa
- Vinculació de les presentacions, bibliografies i/o visionats amb exemples etnogràfics provinents de la premsa, la pròpia experiència o l'observació etnogràfica

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes Teòriques i pràctiques	40	1,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14
Lectures	15	0,6	2, 3, 4, 8, 9, 11, 12, 13
Lectures i elaboració de treballs escrits	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14
Seminaris de discussió de les lectures obligatòries	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14
Tipus: Supervisades			
Tutories individuals i en grup	2,5	0,1	3, 4, 11, 12
Tipus: Autònomes			

Avaluació

Avaluació

Avaluació continuada

L'avaluació de l'assignatura s'entén com un procés continuat que s'estén durant el període lectiu i es desenvolupa a través de 3 (tres) activitats.

- Les qualificacions utilitzades seguiran l'escala 0-10 amb un sol decimal.
- Per considerar superada l'assignatura es necessitarà obtenir una nota mínima de 5,0 com a nota mitjana resultant de les notes obtingudes en cada una de les activitats, considerant el percentatge de cada una d'elles en la nota final.
- Per superar l'assignatura o tenir opció a la re-avaluació s'han de realitzar totes les activitats d'avaluació programades. L'assignatura es considerarà No avaluable, és a dir, amb pèrdua de la regularitat i amb necessitat de nova matriculació, quan no es realitzin totes les activitats d'avaluació programades.
- Un cop superada l'assignatura, aquesta no podrà ser objecte d'una nova avaluació.
- La programació de les activitats d'avaluació no es podrà modificar una vegada validada i publicada aquesta Guia Docent a menys que hi hagi un motiu excepcional i degudament justificat, en aquest cas es proposaria una nova programació dins del període lectiu corresponent.
- Els que per assistència a reunions dels òrgans col·legiats de representació universitària o altres motius previstos en les seves respectives normatives no poguessin concórrer a alguna de les activitats d'avaluació programades, tenen dret a que se'ls programi un dia i hora diferents per a la seva realització.
- Els que participin en les diferents activitats d'avaluació i ho necessitin, rebran una justificació documental d'aquesta participació.
- Els que realitzin qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'una activitat d'avaluació, aquesta i tota l'assignatura es qualificarà amb 0, amb independència del procés disciplinari que es pugui instruir.
- La qualificació de "No avaluable" en l'acta final d'avaluació implica l'esgotament dels drets inherents a la matrícula de l'assignatura" encara que el "No avaluable" no constarà en l'expedient acadèmic.
- La còpia o plagi, tant en el cas dels treballs com en el cas dels exàmens, constitueix un delictes que serà sancionat amb un 0 (zero) a l'activitat, pèrdua del dret a re-avaluació i es suspendrà tota l'assignatura. Recordar que es considera "còpia" un treball que reproduïx tot o una part el treball d'un/a altre/a company/a. "Plagi" és presentar tot o part d'un text d'un/a autor/a com a propi, sense citar les fonts, sigui en paper o en format digital. Normativa vigent: Article 116. Resultats de l'avaluació (Article modificat per Acord de Consell de Govern de 19 de març de 2015): En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Escala de qualificació:

Fins a quin punt s'han aconseguit els objectius assenyalats en els criteris de qualificació?

- No avaluable: Absent o No entregat
- 0: entrega fora de termini o del Moodle sense justificació degudament acreditada

- 1-4,9: entrega no basada en els materials d'anàlisi requerits en cada cas
- 5-6,9: entrega basada només en una descripció o resum dels materials proposats
- 7-8,9: entrega basada en els materials proposats incorporant materials addicionals o exemples etnogràfics -experiència, premsa, observació
- 9-10: entrega basada en els materials proposats incorporant materials addicionals i exemples etnogràfics -experiència, premsa, observació.

Activitats d'avaluació

Activitat 1: Comentari (30%)

80% de participació i lliurament a la setmana següent de la sessió a través de Moodle d'un comentari de 200 paraules sobre cada una de les sessions de treball/anàlisis dels textos de lectura obligatòria i les ponències convidades. En total hi haurà 15 comentaris: 10 lectures obligatòries i 5 ponències o cinefòrums.

Activitat 2: presentació grupal (30%)

Realització i presentació oral a classe d'un màxim de 10 minuts en grups de tres persones d'un treball d'anàlisis d'un mínim de 10 hores de material audiovisual escollit i 2 lectures a escollir entre les opcions proposades en aquesta guia docent -integrades per una lectura obligatòria, una lectura addicional proporcionada i una lectura de lliure elecció. Cada opció de lectures només podrà ser escollida per un grup d'estudiants.

Activitat 3: Test (40%)

Test escrit individual a classe sobre el contingut de les sessions, incloent les lectures obligatòries, les ponències i els visionats relacionats.

Sobre la reevaluació

Podran re-avaluar l'assignatura els que:

- Hagin obtingut una nota mitjana de les 3 (tres) activitats d'avaluació 3,5
- La re-avaluació constarà d'una única prova i es realitzarà entre el 20 i el 31 de gener de 2020 en el dia, hora i lloc establert per la Facultat.
- La nota obtinguda en la re-avaluació constituirà la nota final de l'assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Comentaris de les lectures obligatòries (8) i les ponències (4)	30%	12	0,48	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14
Exàmen final	40%	18,5	0,74	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14
Presentacions en grup: lectures i audiovisuals	30%	12	0,48	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14

Bibliografia

Bibliografia General

Bohannon, P. (1996). Para raros, nosotros: Introducción a la antropología cultural. Madrid: Ediciones Akal.

Carrithers, M., Collins, S. & Lukes, S. (1985) (Eds.). *The category of the person. Anthropology, philosophy, history*. Cambridge: Cambridge University Press.

Foucault, M. [1965] (2001). *El nacimiento de la clínica*. Madrid: Siglo XXI.

Le Breton, D. [1990] (2002). *Antropología del Cuerpo y Modernidad*. Buenos Aires: Nueva Vision.

Lewin, E. (2006). *Feminist Anthropology. A Reader*. Oxford: Blackwell.

Lock, M., & Farquhar, J. (2007). *Beyond the body proper. Reading the anthropology of material life*. London: Duke University Press.

Moreras, J. (2019). Socio-antropología de la muerte: Nuevos enfoques en el estudio de la muerte. Tarragona: Publicacions URV. Disponible online:

Robben, A. (Eds.) (2018). *A Companion to the Anthropology of Death*. New Jersey: Wiley Blackwell.

Bibliografia Obligatoria de l'assignatura per temes:

Tema 1. El concepte de persona: nosaltres i els altres

Mauss, M. [1936] (1959). Sobre una categoría del espíritu humano: la noción de persona y la noción del 'yo'. En *Sociología y Antropología* (pp. 311-333). Madrid: Tecnos.

Foucault, M. [1981] (1990). Tecnologías del yo. En *Tecnologías del yo y otros textos afines* (pp. 45-95). Buenos Aires: Paidós.

Tema 2. Identitat

Kaufman, S. R. & Morgan, L. M. (2005). The Anthropology of the Beginnings and End of Life. *Annual Review of Anthropology*, 34, 317-341.

Marre, D. (2014). Displaced children and stolen babies. State of exception, fear and public secrets in contemporary Spain. *American Anthropological Association Annual Meeting: Producing an anthropology of displaced childhoods*. Washington, 3 - 7 December 2014. Conference paper. Available at: https://www.researchgate.net/publication/281104922_Displaced_children_and_stolen_babies_State_of_exception

Tema 3: Normalitats i anormalitats: la patologització de les diferències

Goffman, E. (1963). Estigma e identidad social. En *Estigma. La identidad deteriorada* (pp. 11-55). Buenos Aires: Amorrortu.

Foucault, M. [1974-1975] (2000). Clase 19 de marzo de 1975. En *Los anormales* (pp. 269-297). Buenos Aires: FCE.

Tema 4: L'organització social de les diferències i les desigualtats

Fassin, D. (2011). Coming Back to Life. En T. Bröckling, U. Krasman, & S. Lemke (Ed.), *Governmentality. Current Issues and Future Challenges* (pp. 185-200). New York and London: Routledge.

Tema 5: la transferència de la recerca: com s'aplica l'antropologia

San Román, B.; Gaggiotti, H. and Marre, D. (2015). ["You don't take anything for granted": using anthropology to improve services, practices and policies for adoptive families](#). *Annals of Anthropological Practices* 39(2): 205-220.

Bibliografia a escollir per l'activitat 2

Opció 1: Tema 1. El concepte de persona: nosaltres i els altres

Mauss, M. [1936] (1959). Sobre una categoria del espíritu humano: la noció de persona y la noció del 'yo'. En *Sociología y Antropología* (pp. 311-333). Madrid: Tecnos.

Surallés, A. (2002). De la percepció en antropologia. Algunas reflexiones sobre la noció de persona desde los estudios amazónicos. *Indiana*, 19-20: 59-72.

Opció 2: Tema 1. El concepte de persona: nosaltres i els altres

Mauss, M. [1936] (1959). Sobre una categoria del espíritu humano: la noció de persona y la noció del 'yo'. En *Sociología y Antropología* (pp. 311-333). Madrid: Tecnos.

Irving, A. (2017). Detours and puzzles in the land of the living. Toward and imperiled anthropology. En *The Art of Life and Death. Radical Aesthetics and Ethnographic Practice* (pp. 69-102). Chicago: Hau Books.

Opció 3: Tema 1. El concepte de persona: nosaltres i els altres

Foucault, M. [1981] (1990). Tecnologías del yo. En *Tecnologías del yo y otros textos afines* (pp. 45-95). Buenos Aires: Paidós.

Strathern, M. (2016). Sex and the concept of the person. En *Before and After Gender* (pp. 175-244). Chicago: Hau Books.

Opció 4: Tema 1. El concepte de persona: nosaltres i els altres

Foucault, M. [1981] (1990). Tecnologías del yo. En *Tecnologías del yo y otros textos afines* (pp. 45-95). Buenos Aires: Paidós.

Strathern, M. (2004). The Whole Person and Its Artifacts. *Annual Review of Anthropology*, 33: 1-19.

Opció 5: Tema 2. Identitat

Kaufman, S. R. & Morgan, L. M. (2005). The Anthropology of the Beginnings and End of Life. *Annual Review of Anthropology*, 34, 317-341.

Strathern, M. [1996] (2003). ¿Habilitar la identidad? Biología, elección y nuevas tecnologías reproductivas. En Hall, S. (Eds.), *Cultura e identidad cultural* (pp. 69-93). Buenos Aires: Amorrortu.

Opció 6: Tema 2. Identitat

Marre, D. (2014). Displaced children and stolen babies. State of exception, fear and public secrets in contemporary Spain. *American Anthropological Association Annual Meeting: Producing an anthropology of displaced childhoods*. Washington, 3 - 7 December 2014. Conference paper. Available at: https://www.researchgate.net/publication/281104922_Displaced_children_and_stolen_babies_State_of_exception

Saidel, M. (2013). Más allá de la persona: lo impersonal en el pensamiento de Roberto Esposito y Giorgio Agamben. *Eikasía*, 51: 159-176.

Opció 7: Tema 2. Identitat

Marre, D. (2014). Displaced children and stolen babies. State of exception, fear and public secrets in contemporary Spain. *American Anthropological Association Annual Meeting: Producing an anthropology of displaced childhoods*. Washington, 3 - 7 December 2014. Conference paper. Available at: https://www.researchgate.net/publication/281104922_Displaced_children_and_stolen_babies_State_of_exception

Taylor, A. (1993). 'Remembering to forget: identity, mourning and memory among the Jivaro'. *Man* 28:653-78.

Opció 8: Tema 3. Normalitats i anormalitats: la patologització de les diferències

Goffman, E. (1963). Estigma e identidad social. En *Estigma. La identidad deteriorada* (pp. 11-55). Buenos Aires: Amorrortu.

San Román, B. (2015). [De la dificultad de pensar la construcción de la identidad sin anclajes: la adopción transnacional en España](#). *Scripta Nova: Revista electrónica de Geografía y Ciencias Sociales*, 19(510-5): 741-798.

Opció 9: Tema 3. Normalitats i anormalitats: la patologització de les diferències

Foucault, M. [1974-1975] (2000). Clase 19 de marzo de 1975. En *Los anormales* (pp. 269-297). Buenos Aires: FCE.

Fassin, D. (2013). Discrimination. En *Enforcing Order: An Ethnography of Urban Policing*. (pp. 144-173).

Opció 10: Tema 3. Normalitats i anormalitats: la patologització de les diferències

Foucault, M. [1974-1975] (2000). Clase 19 de marzo de 1975. En *Los anormales* (pp. 269-297). Buenos Aires: FCE.

Russo, M.T. (2018). Belleza, naturaleza y artificio. Las utopías del cuerpo post-natural. *Sociología y Tecnociencia*, 8(1): 17-26.

Opció 11: Tema 4. L'organització social de les diferències i les desigualtats

Fassin, D. (2011). Coming Back to Life. En T. Bröckling, U. Krasman, & S. Lemke (Ed.), *Governmentality. Current Issues and Future Challenges* (pp. 185-200). New York and London: Routledge.

Scheper-Hughes, N. (2005). El comercio infame: capitalismo milenarista, valores humanos y justicia global en el tráfico de órganos. *Revista de Antropología Social*, 14: 195-236.

Opció 12: Tema 4. L'organització social de les diferències i les desigualtats

Fassin, D. (2011). Coming Back to Life. En T. Bröckling, U. Krasman, & S. Lemke (Ed.), *Governmentality. Current Issues and Future Challenges* (pp. 185-200). New York and London: Routledge.

Gremillion, H. (2005). The cultural politics of Body Size. *Annual Review of Anthropology*, 34: 13-32.

Opció 13: Tema 4. L'organització social de les diferències i les desigualtats

Fassin, D. (2011). Coming Back to Life. En T. Bröckling, U. Krasman, & S. Lemke (Ed.), *Governmentality. Current Issues and Future Challenges* (pp. 185-200). New York and London: Routledge.

Rapp, R. (2013). Disability Worlds. *Annual Review of Anthropology*, 42: 53-68.

Opció 14: Tema 4. L'organització social de les diferències i les desigualtats

Fassin, D. (2011). Coming Back to Life. En T. Bröckling, U. Krasman, & S. Lemke (Ed.), *Governmentality. Current Issues and Future Challenges* (pp. 185-200). New York and London: Routledge.

Martin, E. (1991). The Egg and the Sperm: How Science Has Constructed a Romance Based on Stereotypical Male-Female Roles. *Signs*, 16(3): 485-501.

Opció 15: Tema 5. La transferència de la recerca antropològica: eines per un món millor

Fassin, D. (2013). Conclusion. Democracy. En *Enforcing Order: An Ethnography of Urban Policing*. (pp. 215-223).

San Román, B.; Gaggiotti, H. and Marre, D. (2015). ["You don't take anything for granted": using anthropology to improve services, practices and policies for adoptive families](#). *Annals of Anthropological Practices* 39(2): 205-220.

Opció 16: Tema 5. La transferència de la recerca antropològica: eines per un món millor

López, M. (1999). La contribución de la Antropología al estudio de los desastres: el caso del Huracán Mitch en Honduras y Nicaragua.

San Román, B.; Gaggiotti, H. and Marre, D. (2015). ["You don't take anything for granted": using anthropology to improve services, practices and policies for adoptive families](#). *Annals of Anthropological Practices* 39(2): 205-220.

Opció 17: Tema 5. La transferència de la recerca antropològica: eines per un món millor

Carrasco, S.; Narciso, L.; Bertran, M. (2015). ¿Qué pueden hacer los centros públicos ante el abandono escolar prematuro? Las medidas de apoyo al alumnado a través de dos estudios de caso en Cataluña, *Profesorado. Revista de currículum y formación del profesorado*, 19 (3), 76-92.

San Román, B.; Gaggiotti, H. and Marre, D. (2015). ["You don't take anything for granted": using anthropology to improve services, practices and policies for adoptive families](#). *Annals of Anthropological Practices* 39(2): 205-220.

Bibliografía recomanada

Benjamin, W. (1967). Sobre la facultad mimética. En *Ensayos escogidos* (pp. 105-107). Buenos Aires: Ed. Sur.

Butler, J. [1993] (2002). Los cuerpos que importan. En *Cuerpos que importan: sobre los límites materiales y discursivos del 'sexo'* (pp. 53-94). Buenos Aires: Paidós.

Conklin, B. & Morgan, L. (1996). Babies, bodies and the production of personhood in North America and a Native Amazonian Society. *Ethos*, 24(4):657-694.

Degen, C. (2018). *Cross-Cultural Perspectives on Personhood and the Life Course*. New York: Palgrave Macmillan.

Digby, T. (1998). *Men doing feminism*. New York: Routledge.

Douglas, M. (1966a). *External Boundaries. Purity and Danger: An analysis of concepts of pollution and taboo*. London: Routledge & Kegan Paul.

Douglas, M. (1966b). *Internal Lines. Purity and Danger: An analysis of concepts of pollution and taboo*. London: Routledge & Kegan Paul.

Douglas, M. (1970). *Natural Symbols: Explorations in Cosmology*. Barrie: The Cresset Press.

Fernandez-Duque, E., Valeggia, C. R., & Mendoza, S. P. (2009). The Biology of Paternal Care in Human and Nonhuman Primates. *Annual Review of Anthropology*, 38(1):115-130.

Foucault, M. [1966] (2001). *El nacimiento de la clínica. Una arqueología de la mirada médica*. Buenos Aires: Siglo XXI.

Foucault, M. [1974-1975] (2000). *Los anormales*. Buenos Aires: FCE.

Foucault, M. [1976] (1998). *Historia de la sexualidad I. La Voluntad de Saber*. México: Siglo XXI.

Foucault, M. [1984] (2012). *Historia de la sexualidad. II. El uso de los placeres*. México: Siglo XXI.

Foucault, M. [1984] (1987). *Historia de la sexualidad III. La inquietud de sí*. México: Siglo XXI.

Hall, S. [1996] (2003). Introducción: ¿quién necesita identidad. En Hall, S. (Eds.), *Cultura e identidad cultural* (pp. 13-39). Buenos Aires: Amorrortu.

Izugbara, C. & Undie, C. (2008). Who Owns the Body?: Indigenous African Discourses of the Body and Contemporary Sexual Rights Rhetoric. *Reproductive Health Matters*, 16: 159-167.

Izza, G. P. (2005). Antonio Gramsci y la antropología médica contemporánea . Hegemonía , " capacidad de actuar " (agency) y transformaciones de la persona. *Revista de Antropología Social*, 15-32.

Lambeck, M. (2007). How do women give birth? In Astuti, R., Parry, J., & Stafford, C. (Eds.). *Questions of anthropology* (pp. 197-226). Oxford: Berghahn Books.

Marks, J. (2013). The Nature/Culture of Genetic Facts. *Annual Review of Anthropology*, 42(1):247-267.

Marre, D. (2009). We do not have immigrant children at this school, we just have children adopted from abroad": Flexible Understandings of Children's Origins". In Marre, D. & Briggs, L. (Eds.). *International Adoption: Global Inequalities and the Circulation of Children* (pp. 226-243). New York: New York University Press.

Marre, D. (2009). Los silencios de la adopción en España. *Revista de Antropología Social*, 19:97-126.

Miller, N. (2007). Re-reading as a woman: the body practice. In Lock, M., & Farquhar, J. (Eds.). *Beyond the body proper: reading the anthropology of material life* (pp. 297-305). London: Duke University Press.

Morgan, L. M. (1989). When does life begin? A cross-cultural perspective on the personhood of fetuses and young children. In Doerr, E. & Prescott, J. (Eds.). *Abortion and Fetal "Personhood"* (pp. 97-114). Long Beach, CA: Centerline Press.

Rapp, R. (2001). Gender, body, biomedicine: how some feminist concerns dragged reproduction to the center of social theory. *Medical Anthropology Quarterly*, 15(4):466-77.

Reischer, E. & Koo, K. S. (2004). The Body Beautiful: Symbolism and Agency in the Social World. *Annual Review of Anthropology*, 33(1):297-317.

Samuelsen, H. & Steffen, V. (2004). The relevance of Foucault and Bourdieu for medical anthropology: exploring new sites. *Anthropology & Medicine*, 11(1):3-10.

Sennett, R. (1998). *The corrosion of character: the personal consequences of working the new capitalism*. New York: Norton.

Severi, C. (2002). Memory, reflexivity and belief. Reflections on the ritual use of language. *Social Anthropology*, 10:23-40.

Strathern, M. (2004). The Whole Person and Its Artifacts. *Annual Review of Anthropology*, 33(1):1-19.

Strathern, A. & Pamela, S. (1998). Seeking Personhood: Anthropological Accounts and Local Concepts in Mount Hagen, Papua New Guinea. *Oceania*, nº 86:170-188.

Visionats recomanats

Almodóvar, P. (1997). *Carne trémula*. España, 101 min.

Bayona, J. A. (2012). *Lo imposible (The impossible)*. España, 107 min.

Branagh, K. (1994). *Frankenstein de Mary Shelley*. USA, 123 min.

Boileau, L. (2012). *Piel color miel*. Bélgica, 70 min.

Eastwood, C. (2002). *Deuda de sangre (Blood Work)*. USA, 115 min.

Fabiánová, D. (2010). *La luna en ti*. Eslovenia, 120 min. <http://vimeo.com/40773282> González Iñárritu, A. (2003). *21 gramos*. USA, 125 min.

Hormann, S. (2009). *La flor del desierto (Desert flower)*. UK, 120 min.

Kreuzpaintner, M. (2007). *Trade (El precio de la inocencia)*. USA, 120 min.

Lewin, B. (2012). *The sessions*. USA, 98 min.

Niccol, A. (1997). *Gattaca*. USA, 106 min.

Oshima, N. (1976). *El imperio de los sentidos (Ai no korîda)*. Japón, 100 min.

Pang Chun, O. & Pang, D. (2002). *The eye (Gin Gwai)*. Hong Kong, 98 min.

Stilson, J. (2009). *Good hair*. USA, 95 min.

Takabayashi, Y. (1982). *Irezumi, la mujer tatuada (The spirit of tattoo)*. Japón, 109 min.

Sèries TV:

Ball, A. (2001-2005). *Six feet under*. Tv serie. USA, 5 temporadas de 12/13 episodios.

Fellowes, J. (2010-...). *Downton Abbey*. Tv serie. 2010. UK, 5 temporadas de 10 episodios cada una.

Gervais, R. (2019). *After Life*. Miniserie TV. UK, 1 temporada de 6 episodios.

Weiner, M. (2007-2015). *Mad men*. Tv serie. USA, 7 temporadas de 13 episodios cada una.

Documentals:

Armengou, M. & Belis, R. (2002). Els nens perduts del franquisme. *Trenta minuts* (parte1). Televisió de Catalunya (TV3). <https://www.youtube.com/watch?v=zA3M-k-ckis>

Armengou, M. & Belis, R. (2002). Els nens perduts del franquisme. *Trenta minut* (parte 2). Televisió de Catalunya (TV3). <https://www.youtube.com/watch?v=YuJNElQkzIY>

Armengou, Montse i Ricard Belis (2012). *Torneu-me el fill!*. TV3.

Armengou, M. & Belis, R. (2015). Els internats de la por. *Sense Ficció*. Televisió de Catalunya (TV3). <https://www.youtube.com/watch?v=ttAbGa789Hg>

Armengou, M. & Belis, R. (2016). *Jo també vull sexe!* TV3, 60 min. (documentary)

Armengou, M., Belis, R. & Elfa, A (2018). Desemparats. Sense ficció. Televisió de Catalunya (TV3). <http://www.ccma.cat/tv3/sense-ficcio/desemparats-miniserie-documental-dinvestigacio-sobre-les-retirades-de-me>

Artigas et al. (2013) *Ciutat Morta*. <https://www.youtube.com/watch?v=QleFJqt0rgg>

Carracedo, A. y Bahar, R. (2018). El silencio de los otros. (España, 96').

Centeno, A. & De la Morena, R. (2015). *Yes, we fuck!* España, 60 min. (documentary)

Das, V. (2012). *Fair? A documentary on the fair skin in India*: <https://www.youtube.com/watch?v=TT7x1BIEhY0>

Franco, G. (2013). *Los años robados de Xavi. Una lucha por recuperar la identidad*. (España, 45').

Gómez, C. (2011). Badajoz, 1936. *Crónicas*. Televisión Española (TVE). (España, 55 min.). <https://www.youtube.com/watch?v=sHIWuLRhFls>

Villegas, Ch. (2011). Congreso Internacional AFIN. Barcelona. Una mujer narra su historia sobre un embarazo y una 'donación' en el año 1971. <https://www.youtube.com/watch?v=9Ox361chsYM>